

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400114224**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Своге за 2023 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания.....	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	8
Коригирани неправилни отчитания.....	8
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	8
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	10

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ДМА	Дълготрайни материални активи
СС	Счетоводен стандарт
МФ	Министерство на финансите
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“

**ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н ЕМИЛ ИВАНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА СВОГЕ**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Своге, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Своге към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Своге в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД 04-01-142 от 17.10.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но

не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При финансовия одит на ГФО за 2022 г. на община Своге за потвърждаване на салдото по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, в община Своге са установени следните неправилни отчитания, които не са коригирани към 31.12.2023 г.:¹

През 2022 г. е издадена заповед на кмета на общината, с която е назначена работна група, със задача да разработи *Концепция за определяне на справедлива стойност/справедлива цена на различните видове дълготрайни материални активи, получени безвъзмездно от община Своге*. Разпоредено е концепцията да бъде съобразена с указанията на ДДС № 20 от 2004 г. на МФ и с изискванията на СС 16 „Дълготрайни материални активи“, отразявайки състоянието на имота, неговото местонахождение и икономическа полза на актива за бъдещ период.

Със Заповед № 772 от 06.06.2022 г. на кмета на общината, Концепцията е утвърдена. Разработен е финансов модел за определяне на справедлива стойност на даден актив, като са взети предвид настоящата стойност и бъдещите парични потоци, които могат да бъдат генерирани от актива.

От одитният екип, извършил одита на ГФО за 2022 г. е направено повторно определяне на справедливата стойност по утвърдената методика за имоти, за които има изготвени оценки от лицензиран оценител за реализиране на разпоредителни сделки през одитирания период. Повторното преизчисление показва значително занижение на справедливата стойност спрямо пазарната цена на имота и е дадена препоръка някои показатели в Концепцията да се прецизират, с цел по-точно определяне на справедливата стойност на ДМА.

През 2023 г., отчетоводените актове за общинска собственост са с изготвени справедливи стойности, съгласно действащата тогава Концепция.²

При извършената през 2023 г. частична преоценка на преактувани земи, справедливата стойност е определена, като е следвана процедурата на приетата Концепция през 2022 г.

От одитният екип е извършено сравнение между балансовите стойности на кв. м. на случайно избрани 9 броя преактувани и новоактувани активи (поземлени имоти), признати в отчетността на общината по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“, които са съпоставени със стойностите на имотите по разпоредителни сделки за извършени продажби на земя през 2022 г. и 2023 г. Одитната процедура показва значително занижение на балансовата стойност, спрямо реалната пазарна цена на имотите.³

¹ Од № № 01 и 02

² Заповед № 772 от 06.06.2022 г. на кмета на община Своге.

³ Справка за сравняване на балансовата стойност и продажна цена по разпоредителни сделки на земи за 1 кв.м. – АЧОС 11726 с площ 125 кв.м., балансова ст/ст 706.90 лв. (цена на кв. м. 5.66 лв.), продажна цена без ДДС 5 750 лв. (цена на кв..м. 46 лв.), разлика на кв.м. 40.34 лв.; АЧОС 15804 с площ 755 кв.м., балансова ст/ст 4 826.40 лв. (цена на кв. м. 6.39 лв.), продажна цена без ДДС 10 800 лв. (цена на кв..м. 14.30 лв.), разлика на кв.м. 7.91 лв.; АЧОС 15594 с площ 169 кв.м., балансова ст/ст 2 595.84 лв. (цена на кв. м. 15.36 лв.), продажна цена без ДДС 4 150 лв. (цена на кв..м. 24.56 лв.), разлика на кв.м. 9.20 лв.; АЧОС 14376 с

Съгласно Заповед № 574/10.04.2024 г. на кмета на Община Своге, през 2024 г. от лицензирани оценители е извършена актуализация на *Концепцията за определяне на справедлива стойност/справедлива цена на различните видове дълготрайни материални активи, получени безвъзмездно от община Своге*, със срок на действие считано от 01.01.2024 г.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал.1 от Закона за счетоводството за вярното и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т.т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7, буква „б“ и т. 7.1 от Счетоводен стандарт № 16 „Дълготрайни материални активи“ и т. 2.2. от Раздел VI, буква А от СчП на община Своге, относно осчетоводяване на активите по справедлива стойност при първоначалната им оценка.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. В община Своге са обособени две щатни бройки в Звеното за вътрешен одит (Ръководител и вътрешен одитор). Считано от 20.08.2020 г. вътрешния одитор е освободен.

За периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. двете щатни бройки в ЗВО са незаети. През м. януари 2023 г. са проведени два конкурса за ръководител на Звеното за вътрешен одит и за вътрешен одитор. За ръководител няма одобрен кандидат, а за вътрешен одитор не са се явили кандидати. Със заповед на кмета на община Своге двете конкурсни процедури са отменени.^{4,5}

Не са спазени изискванията на чл. 12, ал. 2, т. 3 и чл. 14, ал. 2 от ЗВОПС относно задължителното изграждане на звено за вътрешен одит в общини, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв.

Коригирани неправилни отчитания

Не са коригирани неправилни отчитания.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В подкрепа на констатациите са събрани 3 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

площ 2 000 кв.м., балансова ст/ст 3 840 лв. (цена на кв. м. 1.92 лв.), продажна цена без ДДС 25 300 лв. (цена на кв.м. 12.65 лв.), разлика на кв.м. 10.73 лв.;

⁴ ОД № 01

⁵ Заповеди № № 64, 65 от 13.01.2023 г. за конкурсни процедури за ВО и № № 155 и 166 от 26.01.2023 г. за отмяна на процедурите на кмета на община Своге.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 013 от 14.01.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Своге и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД ГФО 2.16-1 Работен документ за извършена проверка относно установените некоригирани неправилни отчитания при извършен финансов одит на ГФО на община Своге за 2022 г.	50
02	РД ГФО 2.16-4 Работен документ за процедури по същество за проверка и анализ на счетоводното отчитане на съществени позиции по счетоводни сметки 2031 „Административни сгради“, 2039 „Други сгради“ и 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ в ОБА Своге, ОУ „Св. Иван Рилски“ с. Искрец и СУ „Иван Вазов“ гр. Своге в отчетна група "Бюджет" и 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД в ОБА Своге 31.12.2023 г.	129
03	РД ГФО 2.16-6 Работен документ за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на счетоводното отчитане на ангажиментите и новите задължения за разходи по сметки 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“, 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“, 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“, 9809 „Анулиране (канцелиране) на поети ангажименти за разходи“ и 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“ в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС в ОБА при община Своге и максималните размери на ангажиментите за разходи, новите задължения за разходи и показателите за финансова стабилност в община Своге.	12